

باسمه تعالی

| ردیف | سؤالات   | نمره                     |
|------|--|--------------------------|
|      | سوالات امتحان شبه نهایی درس فارسی ۲  | رشته: ریاضی و فیزیک      |
|      | پایه یازدهم دوره دوم متوسطه نظری   | ساعت شروع: ۸ صبح         |
|      |  | مدت امتحان: ۹۰ دقیقه     |
|      |  | تعداد صفحه: ۵            |
|      |  | نام و نام خانوادگی:      |
|      |  | تاریخ امتحان: ۱۴۰۵/۰۲/۰۹ |
|      |  | نمره                     |
| الف  | قلمرو زبانی (۷ نمره)   |                          |
| ۱    | کدام واژه‌ها، در دو عبارت زیر، مترادف معنایی دارند؟<br>« تا این عارضه افتاده بود، بونصر نامه‌های رسیده را، به خطِ خویش، نُکت بیرون می‌آورد.»<br>گفت: «بونصر را بگوی که امروز دُرُستم و در این دو سه روز، بار داده آید که علت و تب تمامی زایل شد.»  | ۰/۲۵                     |
| ۲    | واژهٔ مشخص شده در بیت « گو، یارب از این گزاف کاری / توفیق دهم به رستگاری» با کدام واژه در عبارت زیر تضاد معنایی دارد؟<br>« شاید هم در بعضی موارد حق داشتند منزوی شوند؛ چون به هر حال همیشه افراط و تفریط‌های بعضی‌ها، مشکلاتی ایجاد می‌کرد.»   | ۰/۲۵                     |
| ۳    | معنی واژهٔ مشخص شده را بنویسید.<br>هنر خوار شد، جادویی ارجمند  | ۰/۲۵                     |
| ۴    | عبارت «آن که مراحل سیر و سلوک را پشت سر گذاشته و سالکان را راهنمایی و هدایت می‌کند.» معنای کدام واژهٔ داخل کمانک نیست؟ (پیر - مراد - مرید - مرشد)  | ۰/۲۵                     |
| ۵    | در کدام عبارت نادرستی املائی دیده نمی‌شود؟<br>الف) تا سعادت دیدار همایون خداوند، دیگر باره یافتم و آن نامه را بخواند و دوات خاست و توقیع کرد..<br>ب) بزد بر سرش، ترگ بشکست خورد.<br>ج) محبت و علاقهٔ هیچ یک از دیگری صلب نشود.<br>د) خاک سوگند برداد به عزت و ذوالجلالی حق که مرا مبر که من طاقت قرب ندارم و تاب آن نیارم؛ من نهایت بعد اختیار کردم. | ۰/۲۵                     |
| ۶    | املائی درست واژه را از داخل کمانک انتخاب کنید.<br>الف) سربازان و فرماندهان را پیش از آنکه حکم و سفارش حاکمان و (خوان‌ها / خان‌ها) در این مکان گِرد آورده باشد.<br>ب) علم در همه بابتی لایق است و عالم در آن باب بر همه (فایق/فایغ).<br>ج) اگر حق تعالی را با این (غالب / قالب)، سر و کاری خواهد بود، در این موضع تواند بود.                          | ۰/۲۵                     |
| ۷    | در گروه کلمات زیر، املائی دو واژه نادرست است؛ درست آنها را بنویسید.<br>حلاوت‌سنج معنی - لطف و صنع - منبع بی‌شائبه - شمشیر عافیت سوز - وعظ و اندرز - غضنفر شجاع - طعن و ناسزا - حماسه سترگ - نهضت و انقلاب - رشهه و قطره  | ۰/۵                      |
|      | ادامه سؤالات صفحهٔ بعد   |                          |

|      |   |    |
|------|---|----|
| ۰/۵  | <p>در بیت‌های زیر، املاي دو واژه نادرست است؛ شکل درست آنها را بنویسید.</p> <p>الف) چو شیر خدا راند بر خصم، تیغ<br/>ب) اگر هفت کشور به شاهی تو راست<br/>ج) به رود سند می غلطید بر هم</p> <p>به سر کوفت شیطان دو دست دریغ<br/>چرا رنج و سختی همه بحر ماست<br/>ز امواج گران، کوه از پی کوه</p>   | ۸  |
| ۰/۲۵ | <p>کاربرد دستوری واژه «سخت» در کدام جملات یکسان است؟</p> <p>الف) گفت: «خداوند این سخت نیکو کرد».<br/>ب) در شب آخر که بیماری مولانا سخت شده بود.<br/>ج) درماند پدر به کار او سخت</p>   | ۹  |
| ۱    | <p>درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.</p> <p>الف) نوع «و» به کار رفته در مصراع «زره لخت لخت و قبا چاک چاک» عطف است.<br/>ب) در بیت «هلا منکر جان و جانان ما/بزن زخم انکار بر جان ما» نقش واژه «منکر» نهاد است.<br/>ج) در جمله «پادشاه سلجوقی روم، علاءالدین کیقباد، از مقامات او آگاهی یافت» شاخص به کار رفته است.<br/>د) واژه‌های «زرگر، خداشناس، تابان و خواستار» همگی صفت فاعلی هستند.</p> | ۱۰ |
| ۰/۲۵ | <p>نقش ضمیر پیوسته در کدام بیت، متفاوت است؟</p> <p>الف) کز عشق به غایتی رسانم<br/>ب) در خواب دوش، پیری در کوی عشق دیدم<br/>ج) دریاب که مبتلای عشقم<br/>کاو مآند اگر چه من نمانم<br/>با دست اشارتم کرد که عزم سوی ما کن<br/>آزاد کن از بلای عشقم</p>   | ۱۱ |
| ۰/۵  | <p>در کدام یک از گزینه‌های زیر جمله مرکب به کار رفته است؟ در این جمله مرکب، جمله هسته را مشخص کنید.</p> <p>الف) چون موسم حج رسید، برخاست<br/>ب) آمد سوی کعبه سینه پر جوش<br/>اشتر طلبد و محمل آراست<br/>چون کعبه نهاد حلقه در گوش</p>   | ۱۲ |
| ۰/۲۵ | <p>وضعیت کدام واژه در گذر زمان همانند واژه «غو» در مصراع «بدیدنش آن جا و برخاست غو» نیست؟</p> <p>الف) بریده دل از ترس گیهان <u>خدیو</u> ب) پیوشند هنگام زخم <u>درای</u><br/>ج) بدو گفت مهتر به روی <u>دژم</u> د) بدرید و بسپرد <u>محضر</u> به پای</p>   | ۱۳ |
| ۰/۵  | <p>در عبارت زیر، جمله مجهول را بیابید و آن را به جمله معلوم تبدیل کنید.</p> <p>«بونصر سخت شاد شد. و سجده شکر کرد خدای را عزوجل بر سلامت امیر، و نامه نبشته آمد.»</p>  | ۱۴ |
| ۰/۵  | <p>با توجه به بیت «چه جانانه چرخ جنون می‌زنند <u>د</u>ف عشق با دست خون می‌زنند» به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>الف) نوع وابسته پیشین در بیت بالا را بنویسید.<br/>ب) نقش دستوری واژه مشخص شده را بنویسید.</p>  | ۱۵ |
|      | ادامه سؤالات در صفحه بعد  |    |

|   |   |   |         |  |          |   |          |   |               |  |         |    |
|---|---|---|---------|--|----------|---|----------|---|---------------|--|---------|----|
| ۰/۵   | تفاوت معنایی واژه «گر» را در بیت های زیر بررسی کنید.<br>الف) تو شاهی و گر ازدها پیکری<br>ب) جانان من برخیز و آهنگ سفر کن<br>گر تیغ بارد، گو ببارد، جان سپر کن   | ۱۶  |         |  |          |   |          |   |               |  |         |    |
| ۰/۲۵  | در کدام گزینه، دو نوع نقش تبعی، دیده می شود؟<br>الف) مادر فریدون، فرانک، پسر را به البرزکوه می برد و به دست مردی پاکدین می سپرد.<br>ب) سلطان ولد، فرزند مولانا، هر دم بی تابانه به بالین پدر می آمد و باز از اتاق بیرون می رفت.<br>ج) این شیخ همیشه شاب، پیرترین و جوان ترین شاعر زبان فارسی، معلّم اول که هم هیبت یک آموزگار را دارد و هم مهر یک پرستار.   | ۱۷  |         |  |          |   |          |   |               |  |         |    |
|   | قلمرو ادبی (۵ نمره)   | ب   |         |  |          |   |          |   |               |  |         |    |
| ۰/۲۵  | آرایه مناسب موارد مشخص شده را بنویسید:<br>الف) ابوالحسن و پسرش وقت باشد که به ده درم درمانده اند.<br>ب) به خوناب شفق در دامن شام / به خون آلوده ایران کهن دید<br>ج) زهاب دیدگان بگشاد و بر رخسار، جوی ها براند.   | ۱۸  |         |  |          |   |          |   |               |  |         |    |
| ۰/۲۵  | آرایه ادبی مشترک در مصرع های زیر چیست؟<br>الف) سالهای دفاع و پایان تلخش واقعیتی را به ما نشان داد.<br>ب) سپهد به گفتار او بنگرید  | ۱۹  |         |  |          |   |          |   |               |  |         |    |
| ۰/۵   | مفهوم کنایه های زیر را بنویسید.<br>دلیران میدان گشوده نظر که بر کینه اول که بندد کمر  | ۲۰  |         |  |          |   |          |   |               |  |         |    |
| ۱   | از ستون «ب» آرایه متناسب با هر مورد از ستون «الف» را انتخاب کنید. (یک مورد آرایه اضافی است).<br><table border="1" data-bbox="287 1422 1385 1729"> <tr> <td>الف) فرمان رسید این خانه از دشمن بگیرید / تخت و نگین از دست اهریمن بگیرید</td> <td>۱- جناس</td> </tr> <tr> <td>ب) بز زخم این مرهم عاشق است / که بی زخم مردن غم عاشق است</td> <td>۲- تلمیح</td> </tr> <tr> <td>ج) به شهر اندرون هر چه برنا بدند / چو پیران که در جنگ دانا بدند</td> <td>۳- ایهام</td> </tr> <tr> <td>د) نهادند آوردگاهی چنان / که کم دیده باشد زمین و زمان</td> <td>۴- متناقض نما</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۵- تضاد</td> </tr> </table> | الف) فرمان رسید این خانه از دشمن بگیرید / تخت و نگین از دست اهریمن بگیرید | ۱- جناس | ب) بز زخم این مرهم عاشق است / که بی زخم مردن غم عاشق است | ۲- تلمیح | ج) به شهر اندرون هر چه برنا بدند / چو پیران که در جنگ دانا بدند | ۳- ایهام | د) نهادند آوردگاهی چنان / که کم دیده باشد زمین و زمان | ۴- متناقض نما |  | ۵- تضاد | ۲۱ |
| الف) فرمان رسید این خانه از دشمن بگیرید / تخت و نگین از دست اهریمن بگیرید | ۱- جناس   |   |         |  |          |   |          |   |               |  |         |    |
| ب) بز زخم این مرهم عاشق است / که بی زخم مردن غم عاشق است                  | ۲- تلمیح  |   |         |  |          |   |          |   |               |  |         |    |
| ج) به شهر اندرون هر چه برنا بدند / چو پیران که در جنگ دانا بدند           | ۳- ایهام  |   |         |  |          |   |          |   |               |  |         |    |
| د) نهادند آوردگاهی چنان / که کم دیده باشد زمین و زمان                     | ۴- متناقض نما   |   |         |  |          |   |          |   |               |  |         |    |
|   | ۵- تضاد   |   |         |  |          |   |          |   |               |  |         |    |
| ۰/۲۵  | زمینه حماسه بیت زیر را مشخص کنید.<br>چو ضحاک بر تخت شد شهریار بر او سالیان انجمن شد هزار  | ۲۲  |         |  |          |   |          |   |               |  |         |    |
|   | ادامه سؤالات در صفحه بعد  |   |         |  |          |   |          |   |               |  |         |    |

|      |    |  |
|------|----|--|
| ۰/۲۵ | ۲۳ | «مشبّه» را در تشبیه بیت زیر، مشخص کنید.<br>کدام دانه فرو رفت در زمین که نرُست چرا به دانهٔ انسانیت این گمان باشد؟  |
| ۰/۵  | ۲۴ | خالق کدام آثار به درستی معرفی نشده اند؟ درست آن را بنویسید.<br>(هم صدا با حلق اسماعیل: مصطفی محدثی خراسانی) - (سه دیدار: نادر ابراهیمی) - (روضهٔ خلد: مجد خوافی) (زندانی موصول: کامور بخشایش) - (اسرار التوحید: محمد بن منور) - (روزها: لطفعلی صورتگر)   |
| ۰/۵  | ۲۵ | هر یک از آثار گروه «الف» متعلق به کدام نویسنده در گروه «ب» است؟<br>الف) مرصادالعباد / عباس میرزا، آغازگری تنها<br>ب) مجید واعظی / ابوالفضل بیهقی / سیدضیاءالدین شفیعی / نجم‌الدین رازی /   |
| ۰/۵  | ۲۶ | بیت زیر را کامل کنید.<br>..... به چشمان من کیمیا خاک توست  |
| ۰/۲۵ | ۲۷ | کدام مصراع تکمیل کنندهٔ بیت زیر نیست؟<br>جغد بر ویرانه می خواند به انکار تو اما<br>الف) آن کبوتر چاهی زخمی که او در سینه دارد<br>ب) خاک این ویرانه ها بویی از آن گنجینه دارد   |
| ۰/۲۵ | ۲۸ | بیت زیر را مرتب کنید.<br>یادم آمد خواستم از رنجش دوری بگویم آزار با عشق خویشاوندی دیرینه دارد  |
|      | پ  | قلمرو فکری (۸ نمره)<br>الف) درک مطلب (۴ نمره)  |
| ۰/۵  | ۲۹ | در بیت «دمار از جان این غولان کشم سخت / بسوزم خانمان هاشان به شمشیر»<br>الف) منظور از «غولان» چه کسانی هستند؟<br>ب) مفهوم «دمار از جان کشیدن» را بنویسید.  |
| ۰/۲۵ | ۳۰ | همهٔ ابیات به جز بیت ..... بیانگر «همراهی مردم با قیام کاوه» هستند.<br>الف) چو کاوه برون شد ز درگاه شاه<br>ب) همی رفت پیش اندرون مرد گُرد<br>ج) هم آنگه یکایک ز درگاه شاه<br>د) سوی لشکر آفریدون شدند<br>بر او انجمن گشت بازارگاه<br>سپاهی بر او انجمن شد، نه خُرد<br>برآمد خروشیدن دادخواه<br>ز نزدیک ضحاک بیرون شدند |
| ۰/۵  | ۳۱ | مقصود از مصراع دوم بیت زیر چیست؟<br>دریادلان راه سفر در پیش دارند<br>یا در رکاب راهوار خویش دارند  |
|      |    | ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ بعد   |

|      |   |    |
|------|---|----|
| ۰/۲۵ | مفهوم عبارت « آن گوهر را در صدف امانت تعبیه کرده و بر ملک و ملکوت عرضه داشته هیچکس استحقاق خزانه داری آن گوهر نیافته جز جان آدم.» با کدامیک از آیات زیر تناسب دارد؟<br>الف) و عَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا<br>ب) الْعَبْدُ يُدَبِّرُ وَ اللَّهُ بِقَدْرٍ<br>ج) إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ  | ۳۲ |
| ۰/۵  | منظور از نویسنده از عبارت «سعدی که انعطاف جادوگرانه‌ای دارد، آنقدر خود را خم می‌کرد که به حد فهم ناچیز کودکانه من برسد.» چیست؟  | ۳۳ |
| ۰/۷۵ | درستی و نادرستی هر یک از موارد زیر را تعیین کنید.<br>الف) مفهوم بیت «یک بار هم ای عشق من از عقل میندیش / بگذار که دل حل بکند مسئله‌ها را»، تقابل عقل و عشق و عجز عقل است.<br>ب) گوینده در بیت «رزق هر چند بی‌گمان برسد / شرط عقل است جستن از درها» به «رعایت تعادل در کسب روزی» توصیه می‌کند.<br>ج) در بیت «به ترتیبی نهاده وضع عالم / که نی یک موی باشد بیش و نی کم»، سخن از «مبهم بودن راز هستی» است. | ۳۴ |
| ۰/۵  | با توجه به بیت زیر، از نظر سعدی سعادت و رستگاری انسان در چیست؟<br>«کسی نیک بیند به هر دو سرای<br>که نیکی رساند به خلق خدای  | ۳۵ |
| ۰/۵  | در بیت «چون آن آهنین کوه آمد به دشت / همه رزمگه کوه فولاد گشت» منظور از «آهنین کوه» چه کسی است؟ و مصراع دوم به کدام ویژگی او اشاره دارد؟  | ۳۶ |
| ۰/۲۵ | با توجه به عبارت «گفت: هر درختی را ثمره معین است که به وقتی معلوم، به وجود آن تازه آید و گاهی به عدم آن پژمرده شود و سرو را هیچ از این نیست و همه وقتی خوش است و این است صفت آزادگان.» ویژگی مشترک سرو و آزادگان چیست؟  | ۳۷ |
|      | معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.   | ب  |
| ۰/۵  | که دون همتانند بی مغز و پوست  | ۳۸ |
| ۰/۷۵ | امیر را یافتم آنجا بر زبر تخت نشسته، پیراهن توزی، مخنقه در گردن، عقدی همه کافور...  | ۳۹ |
| ۰/۷۵ | عزرائیل بیامد و به قهر، یک قبضه خاک از روی جمله زمین برگرفت و بیاورد.   | ۴۰ |
| ۰/۵  | بیا با گل لاله بیعت کنیم<br>که آلاله‌ها را حمایت کنیم   | ۴۱ |
| ۰/۵  | بیفشرد چون کوه پا بر زمین<br>بخایید دندانان به دندان کین  | ۴۲ |
| ۰/۵  | ثقت دوستان به گرم عهد تو بیفزاید.   | ۴۳ |
| ۰/۵  | به دام دیو درافتی، دریغ آن باشد   | ۴۴ |
| ۲۰   | موفق باشید  |    |